

Bonnie Raitt, 75 jaar jong

Beschrijving

(Oorspronkelijk interview van Jesse Dittmar voor *The Washington Post*, hier en daar door mij aangepast en ingekort.)

Eind jaren zestig, tijdens haar tweede jaar, nam *Bonnie Raitt* afscheid van *Radcliffe*¹. Het was haar bedoeling om om te gaan met blueslegendes *Mississippi Fred McDowell*, *Son House*, *Buddy Guy* en *Junior Wells*, die werden gemanaged door haar toenmalige vriend *Dick Waterman*.

Muziek als passie

Muziek was *“slechts een hobby en een passie van mij”*, zegt Raitt, 75, die op 8-jarige leeftijd begon te spelen op een gitaar van \$ 25 van *Sears* en al snel werd beïnvloed door een scala aan blues-, folk- en countryartiesten. *“Ik had nooit verwacht dat dit mijn leven zou zijn. Het was mijn bedoeling om een hele coole ervaring te beleven.”*

In plaats daarvan heeft Raitt een rock-, folk- en blues-odyssee afgelegd die even onwaarschijnlijk als lang is: 21 albums en 54 jaar toeren, onderbroken door triomfen die zich decennia na elkaar voordeden.

Grammy

“Takin’ My Time”, de titel van haar derde album uit 1973, bleek profetisch. Het kostte Raitt bijna twintig jaar aan opnames om bovenaan de hitlijsten te komen met haar *Grammy*-album van het jaar uit 1989, *“Nick of Time”*. En vervolgens nog eens twee decennia voordat haar Grammy-song van het jaar 2023, *“Just Like That”* werd gekroond. Tijdens beide ceremonies lijkt ze diep geschokt door het eerbetoon.

Bonnie Raitt took home Grammy Awards for song of the year for *Just Like That* and best Americana performance for *Made Up My Mind* at the 2023 ceremony in Los Angeles. (Jae C. Hong/Invision/AP Photo)

Contract bij Warner Bros.

Toen Raitt voor het eerst de universiteit verliet, *was het mijn plan om met mijn helden om te gaan en mijn hobby te gebruiken om misschien een aantal shows te openen*, zegt ze.

Raitt keerde voor nog een jaar terug naar de universiteit, terwijl zij in lokale clubs speelde. De platenlabels kwamen haar het hof maken. Raitt zei tegen hen: *Als je me volledige artistieke controle geeft en me nooit vertelt wat ik moet dragen of wat ik moet zingen en met wie ik moet werken of hoe vaak ik de platen moet maken, zal ik heel hard werken*. Warner Bros. gaf aan elke wens toe, en Raitt verliet Radcliffe voorgoed.

Ze vond een manier om muziek en activisme te combineren door een leven lang te toeren. *Elke avond mensen blij maken, ook onszelf, is een sensatie*, zegt ze. Toen ze in 1969 een

platencontract kreeg, zei Raitt tegen Billboard: *“Ik was goedkoop, niet-bedreigend en interessant.”* Een lange herfstmiddag met Raitt is precies zoals je zou verwachten, alsof je een goede vriend ontmoet. Haar kenmerkende gezicht *“een arendsneus”* wordt omlijst door een fontein van *Titiaans* haar met aan de voorkant een kenmerkende witte streep die voor het eerst verscheen toen ze in de dertig was.

Quaker en Schots

Ze heeft een levendig boeket gekocht om de kamer op te fleuren, beantwoordt elke vraag zonder aarzeling en geeft bij vertrek een krachtige knuffel. Er zijn openhartige en levendige omzwervingen over politiek (progressief), oude vrienden (behouden), nieuwe zaken (talloze), roddels uit de industrie (heerlijk), nuchterheid (sinds 37 jaar), lichaamsbeweging (yoga, fietsen en wandelen zodat ze kan blijven toeren), kinderen (heb ze nooit gewild, maar ze vraagt naar de jouwe), mannen (huwelijk met acteur *Michael O’Keefe*, (1991-1999) en verder behoedzaam), de invloed van ouders (diepgaand) en spaarzaamheid (*“Ik ben Quaker en Schots, dus ik ben behoorlijk zuinig”*).

Sheryl Crow and Dolly Parton perform at CMT studios in 2019 in Nashville

â??Bonnie belichaamde en personifieerde wat ik voor mezelf zagâ??, zegt Sheryl Crow, die Raitt noemt als â??het sjabloon om mij te laten zien dat een vrouw een band kan leiden en die gitaar speelt.â? Ze deelt haar idee. Haar beste advies? â??Houd je neus in het werk en luister nooit naar iemand.â? Raitt zegt: â??Ik heb echt geluk dat ik de baas ben. Ik was gewoon te veel een feministe om me te laten misleiden.â?

Haar overleden vader, muziektheaterheld John Raitt (â??Carouselâ?, â??Oklahomaâ?, â??The Pajama Gameâ?), blijft haar Polaris². â??Het maakte mijn vader niet uit of hij nog een Broadway-show had. Hij wilde gewoon zijn muziek naar de mensen brengenâ??, zegt ze. â??Hij wist dat hij het lang zou volhouden als elke show de openingsavond was. Ik ben met dat ethos opgegroeid en wist hoeveel plezier hij had.â? Hij toerde tot halverwege de jaren 80, totdat zijn lichaam het hem niet langer toeliet. (Hij stierf aan complicaties door een longontsteking in 2005 op 88-jarige leeftijd.) Dat soort uithoudingsvermogen is ook de missie van Raitt.

Slide en Fingerpicker gitaarspeelster

In 1978 woonde ze de eerste Kennedy Center Honours bij, waar haar vader optrad als onderdeel van het eerbetoon aan componist Richard Rodgers. Bijna een halve eeuw later is zij aan de beurt. Raitt was zich er niet alleen al vroeg van bewust dat ze een roodharige Radcliffe-uitvalster was, doordrenkt van de blues, maar ook dat ze iets nieuws aan het verkopen was. â??Als ik alleen maar blues deed, zouden we hier niet zitten. Het is de mix van wat ik doe dat het verschil maaktâ?, zegt ze. â??Als ik geen gitaar had gespeeld zoals ik deed, zou ik nooit een platencontract hebben gekregen.â? Wijlen B.B. King, een van Raitts vele medewerkers, noemde haar â??de beste verdomde slide-speler die er werktâ?. Ze is ook een meester in het fingerpicken. Het doel, zo heeft ze gezegd, is om haar gitaar te laten klinken â??zoals bacon ruiktâ?, wat een schat aan jongere vrouwelijke artiesten inspireert.

Toen ze de door jongeren geobsedeerde rockindustrie betrad â?? vlak nadat Jimi Hendrix, Janis Joplin en Jim Morrison op 27-jarige leeftijd stierven â?? had niemand kunnen vermoeden dat de artiesten van een blijvend publiek konden genieten en dat hun fans trouw zouden kunnen blijven aan hun muzikale helden. â??Zij is de enige zangeres waarvan ik het gevoel heb dat ze de mijne is. Duizenden fans denken er precies hetzelfde overâ??, zei Julia Louis-Dreyfus toen Raitt dit jaar op de podcast van de actrice verscheen.

Samenwerken

Bijna iedereen wilde samenwerken met Raitt: Aretha Franklin, blues-titanen (John Lee Hooker, Ruth Brown, Pops en Mavis Staples), Tony Bennett, Ray Charles, Willie Nelson. â??Ze houdt van de samenwerking, de vonk, en weet dat daar al het goede zitâ??, zegt Crow. â??We zijn allemaal heel comfortabel geworden met onze leeftijd. Je oudere jaren zijn compleet veranderdâ??, zegt Raitt. â??Het is geweldig dat Billie Eilish, Olivia Rodrigo en Taylor Swift fans van mij zijn. Ik vind ze allemaal fantastisch.â? Een van haar rolmodellen uit haar jeugd was Miss Kitty in Gunsmoke op televisie, gespeeld door Amanda Blake. â??Ze was brutaal, had branie en was eigenaar van de salon, dus ze hoefde niet te trouwen.â? Een roodharige ook.

Bonnie Raitt and John Lee Hooker perform in 1991 in New York

Raitt ziet zichzelf als een karakteractrice onder de zangers, niet als een hoofdrolspeelster. *“Ik word eleganter ouder. Ik hoef niet het pad te volgen waar ik een huidverzorgingsreclame ga maken”,* zegt ze. Er zat ook duurzaamheid in het feit dat ze in de eerste plaats een vertolker was van de liedjes van anderen. *“Ik zou me totaal vervelen als ik alleen maar mijn eigen standpunt zou volgen. Het is de mix van verschillende standpunten en stijlen die mij geïnteresseerd houdt”,* zegt Raitt. Ze hoefde niet te wachten tot de inspiratie toesloeg, wat een voordeel was bij het afleveren van het volgende album. Raitt werd de weg nooit beu. Nooit meer kinderen willen, maakte het makkelijker.

Rock & Roll Hall of Fame

“Het is als een magische uitademing die plaatsvindt, de uitwisseling tussen het publiek en ons”, zegt Raitt, die dertien Grammy's en een Lifetime Achievement Award heeft gewonnen en in 2000 werd opgenomen in de Rock & Roll Hall of Fame. *“Het leven is wat je drijft. Dat is wat jouw doel is. Aan het einde van de avond heb ik het gevoel dat mijn bloed is ververst.”* • Te lang thuis zijn *“is echt saai”,* zegt ze.

Raitt's ouders waren Quakers en vredesactivisten. Haar moeder, Marjorie, was pianiste en muzikaal leider van haar vader. (Ze scheidden in 1971.) Bonnie was de middelste van drie kinderen, het enige meisje, allemaal muzikaal. Op school weigerde ze deel te nemen aan verplichte bommeldingsoefeningen. Op 15-jarige leeftijd vergezelde ze haar moeder naar de *Mars in Washington* tegen de oorlog in Vietnam. *Ik ben een activistische muzikant, een vrouwelijke bandleider en muziekregisseur. Het is een groot probleem*, zegt Raitt.

Goede doelen

Ze koopt haar concertkaartjes terug om speculanten tegen te werken en biedt premium zitplaatsen aan tegen hogere prijzen, waarbij de opbrengst naar een duizelingwekkend aantal goede doelen wordt gesluisd. In 2022 verstrekte ze 147 liefdadigheidssubsidies voor een totaalbedrag van meer dan \$ 300.000 aan toeren, onafhankelijk van haar benefietoptredens en persoonlijke donaties. *Ik beschouw mijn doelen als mijn vijfde bandlid*, zegt ze. *Eerlijkheid is de rode draad in alles wat ik doe*.

In haar begindagen kwam Raitt haar belofte aan het platenlabel na door in zeven jaar tijd zes albums uit te brengen, waarbij ze de liedjes van andere schrijvers interpreteerde tot het punt waarop ze eigendom werden: *Chris Smither's Love Me Like a Man*, *Joni Mitchell's That Song About the Midway* en *John Prine's Angel From Montgomery*. *Toen kon ik mijn stem niet uitstaan. Het klonk high en fruitig*, zegt Raitt. Ze liet haar stem ouder worden door late avonden te drinken om meer als haar helden, *Sippie Wallace* en *Etta James*, te klinken. *Het was een geweldige stem die leerde zichzelf uit te breiden tot zijn potentieel*, zegt Taj Mahal. *Ze heeft gedaan wat je met je stem moet doen, en dat is er een handtekening van maken. Zodra je het hoort, weet je naar wie je luistert*. Hetzelfde geldt voor haar gitaarspel.

Eigen weg en eigen nummers

Eind 1983 dumpte het label haar, samen met *Randy Newman*, *T-Bone Burnett* en *Arlo Guthrie*. Raitt was razend. De zoektocht was naar jonge artiesten, pophits, een hagelbui van synthesizers. *Ik sloot niet aan bij wat ze zochten*, zegt ze. Raitt werd nuchter, kwam in vorm en werkte samen met muzikant *Don Was*, nu een geroemde producer. *We waren niet het aantrekkelijkste of meest commerciële pakket dat aan een label werd aangeboden*, zegt Was. Maar ze waren het eens over de weg vooruit. *De enige manier om opgemerkt te worden, is door dieper te gaan*, zegt Was. *Destijds wilde niemand muziek horen over veertig worden. Nick of Time gaat helemaal over veertig worden*. Hun doel was om emotionele intimiteit te verwerven, om het album te laten klinken alsof *Bonnie vijftien centimeter van je verwijderd was en in je oor tegen je praatte*, zegt Was. *Dat vroeg heel veel ruimte, wat toen niet in de mode was. De echt grote, gevoelige artiesten weten altijd wanneer ze moeten vertrekken. De emotie zit soms in de nuance*.

Toen Raitt haar hartverscheurende single *I Can't Make You Love Me* opnam, geschreven door *Mike Reid* en *Allen Shamblin*, die fans routinematig in tranen achterlaat, was ze pas getrouwd met *O'Keefe*, en gelukkig. *Ze heeft het een beetje Stanislavskied. Ze vond een incident in haar leven waar ze toegang toe kon krijgen*, zegt Was. Raitt, doordrenkt van de blues, was een muzikale methode-acteur, die zich in de pijn leunde. Een studio-executive kwam langs bij een van hun sessies. Hij herinnert zich dat de directeur hem vroeg: *Heb je een smoking? Omdat je er beter een kunt*

kopen. Jij gaat naar de Grammy's.

Van Nick of Time zijn inmiddels meer dan vijf miljoen exemplaren verkocht in de Verenigde Staten en twee jaar geleden werd het opgenomen in de *National Recording Registry* van de *Library of Congress*.

Raitt heeft op recente albums meer originele composities bijgedragen. *Just Like That* vertelt het verhaal van een vrouw die een auto-ongeluk veroorzaakt waarbij haar zoon om het leven komt, en vervolgens het transplantatieslachtoffer ontmoet dat zijn hart heeft gekregen. Zelfs nadat zij het lied een paar honderd keer heeft gezongen, huilt Raitt terwijl zij zich het ontstaan ervan herinnert. *Nummers als Just Like That* komen niet zo vaak voor, zegt Crow. *Het is een perfect nummer, en als ze er nooit een nummer voor of erna had geschreven, zou het er niet toe doen. Het is diep en betekenisvol, en ik heb het gevoel dat het is wie ze werkelijk is. Een denker, een intellect. Ze komt op voor de zaak.*

Om je levensonderhoud in je schoot te laten vallen zonder dat je het wenst, zegt Raitt, en dan je gift te kunnen gebruiken om geld en meer aandacht in te zamelen dan je zou hebben gehad als je activist of maatschappelijk werker was geworden, is ongelooflijk.

Bonnie Raitt, 75 jaar jong

¹ Het *Radcliffe Institute for Advanced Study* aan de *Harvard University*, bekend als *Harvard Radcliffe Institute*, is een van de werelds toonaangevende centra voor interdisciplinaire verkenning. We brengen studenten, wetenschappers, kunstenaars en praktijkmensen samen om nieuwsgierigheidsgedreven onderzoek na te streven, het menselijk begrip te vergroten en te worstelen met vragen die inzicht vereisen vanuit verschillende disciplines (= credo van Radcliffe).

² Polaris, letterlijk de **Poolster** (*alpha Ursae Minoris*) is de helderste ster in het sterrenbeeld Kleine Beer (*Ursa Minor*). In dit geval: lichtend voorbeeld, richting bepalend.

Datum aangemaakt

2024/12/04

default watermark